

Dariusz GRABIEC

Wykorzystanie urządzeń hydroakustycznych w poszukiwaniach podwodnych

Trójmiejska Konferencja Techniczna – 23-25 listopada 2007 r.

UWAGA

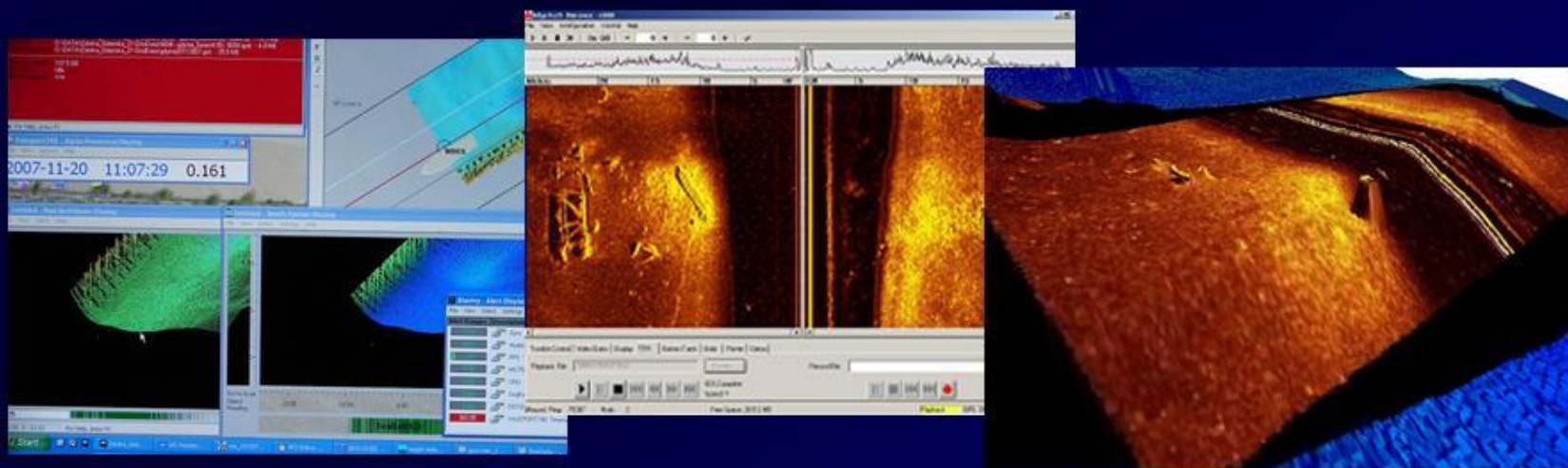
Wszystkie przedstawione w prezentacji materiały pomiarowe są oryginalnymi danymi uzyskanymi oraz opracowanymi przez polskich hydrografów morskich

- Służby hydrograficznej Marynarki Wojennej;
- Urzędu Morskiego w Gdyni;
- Instytutu Morskiego w Gdańsku.

Cel prezentacji

Przedstawienie współczesnych możliwości wykorzystania techniki hydroakustycznej w zakresie poszukiwania, lokalizacji oraz identyfikacji obiektów podwodnych

Hydrograficzne środki hydroakustyczne

Definicja - hydrograficznymi środkami hydroakustycznymi będziemy nazywać grupę urządzeń wykorzystujących efekt odbijania fali dźwiękowej od przeszkody znajdującej się na drodze i kierunku jej rozprzestrzeniania się.

Sonary

Echosondy

Kamery hydroakustyczne

Hydrograficzne środki hydroakustyczne

Sonary - urządzenia (systemy) przeznaczone do lokalizacji obiektów podwodnych, określania ich położenia oraz wybranych cech; mierzone parametry to najczęściej namiar i odległość do obiektu lub jego elementu

SSS – Side Scan Sonar

Towfish Sonar

HMS – Hull Mounted Sonar

VDS – Variable Depth Sonar

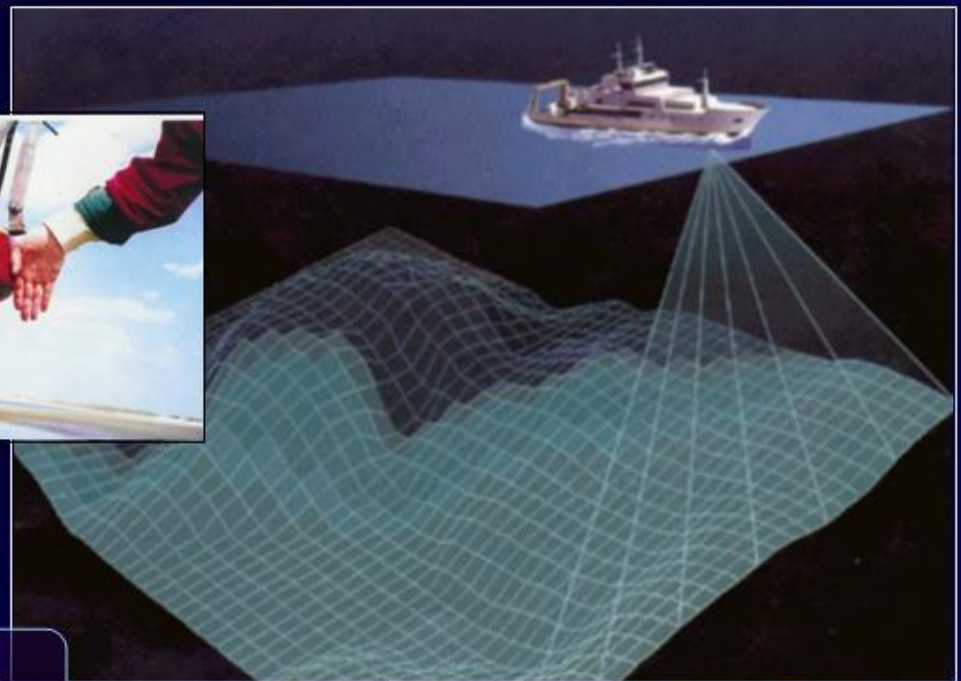

MSS – Mechanical Scanning Sonar

Hydrograficzne środki hydroakustyczne

Echosondy - urządzenia (systemy) przeznaczone do lokalizacji obiektów podwodnych, określania ich położenia, wybranych cech; mierzone parametry to głębokość do dna, do obiektu lub jego elementu

SBES – Single Beam Echosounder

MBES – Multi Beam Echosounder

Hydrograficzne środki hydroakustyczne

Kamery hydroakustyczne - urządzenia (systemy) przeznaczone do lokalizacji obiektów podwodnych, określania ich położenia, wybranych cech; w zasadzie rodzaj sonaru bardzo wysokiej częstotliwości

DIDSON – Dual Identification Sonar

Wraki

„Wilhelm Gustloff”

„Graf Zeppelin”

„Steuben”

Okrety podwodne

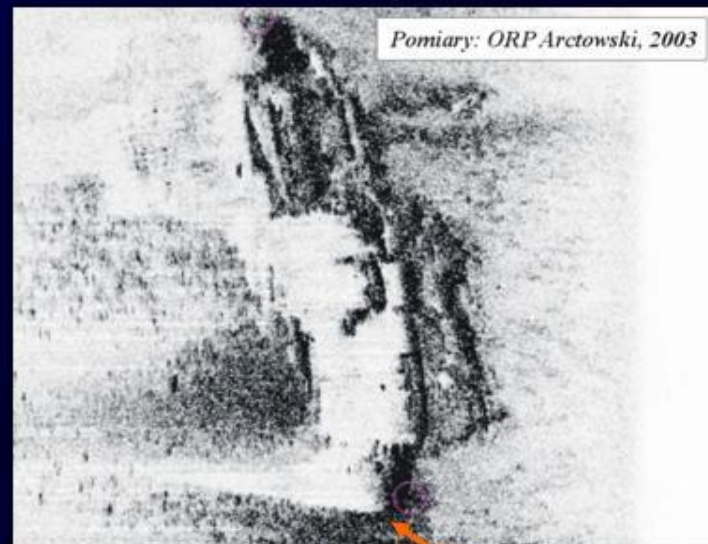
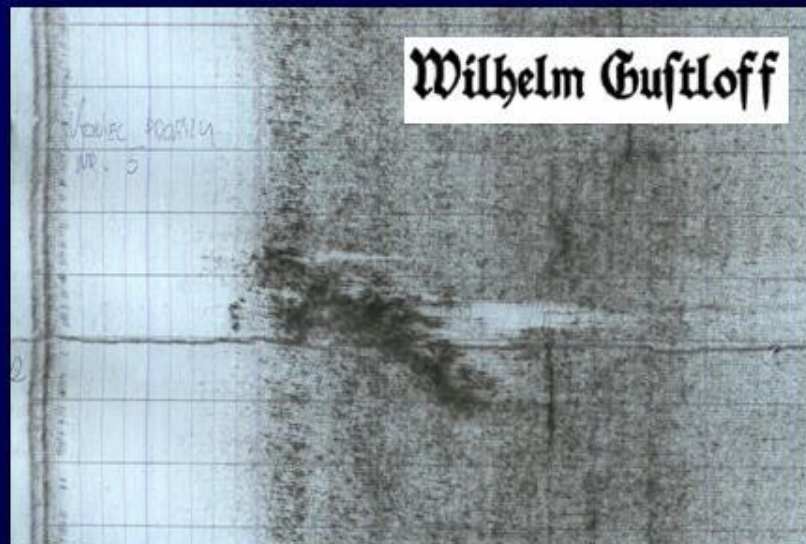
U-boot (głębokość 49m)

U-boot (głębokość 67m)

„Malutka” (głębokość 32m)

Rozwój techniki pomiarowej

Przykłady zobrazowań sonarowych

Możliwość stwierdzenia obecności innych obiektów podwodnych w bezpośredniej bliskości badanego obiektu podwodnego w celu dalszej jego eksploracji.

zdjęcie: Radoslav Husak, 2006

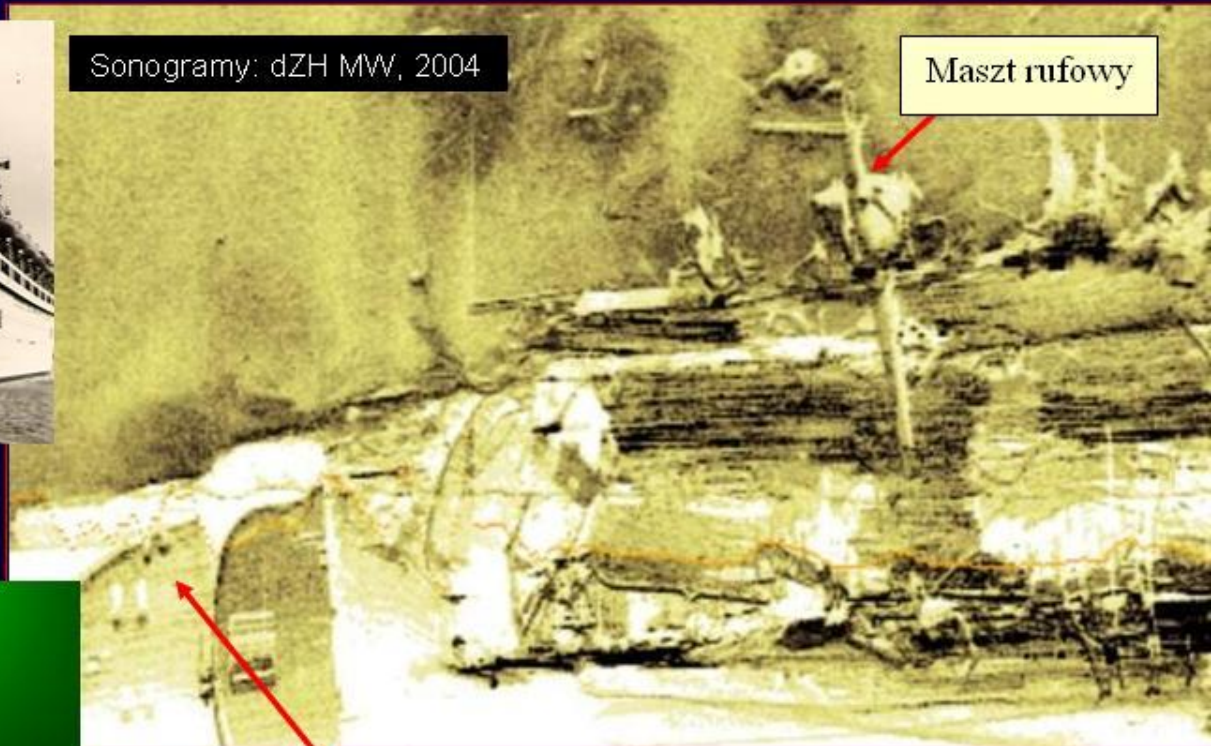
Sonogramy: dZH MW, 2004

Wilhelm Gustloff

Przykłady zobrazowań sonarowych

Sonogramy: dZH MWV, 2004

Maszt rufowy

zdjęcie: Radoslav Husak, 2006

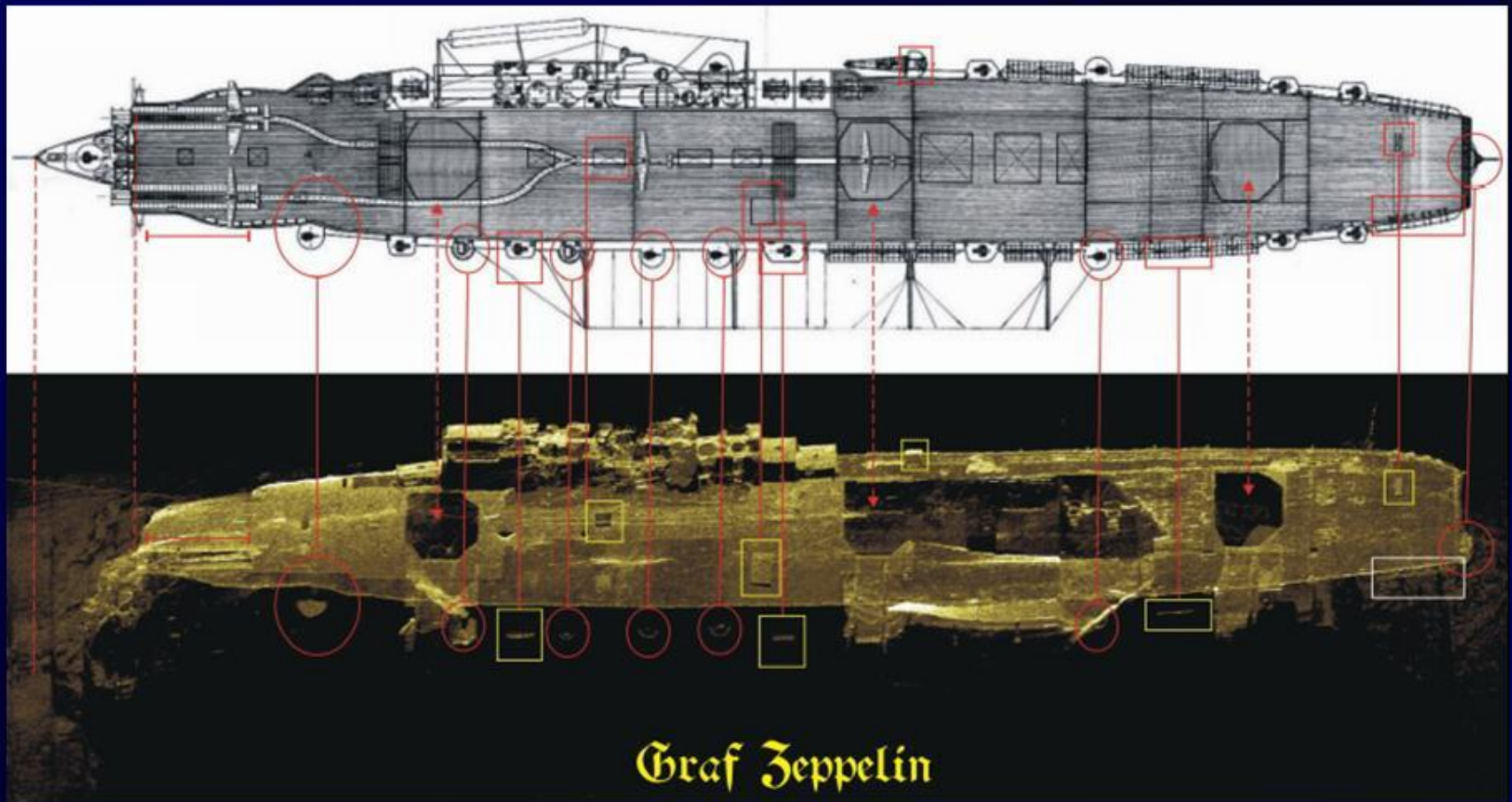
© Radoslav Husak 06

Polery
rufowe

Wilhelm Gustloff

Możliwość określenia dużej liczby szczegółów stanu badanego obiektu i rodzaju elementów.

Opracowanie danych z sonogramów

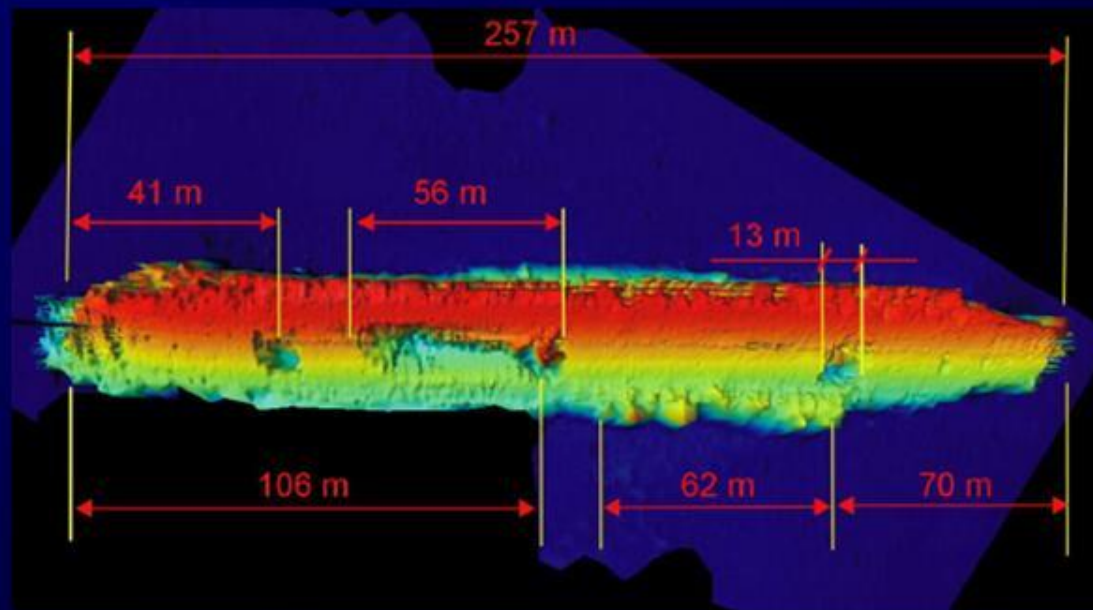

**Możliwość przeprowadzenia identyfikacji
badanego obiektu**

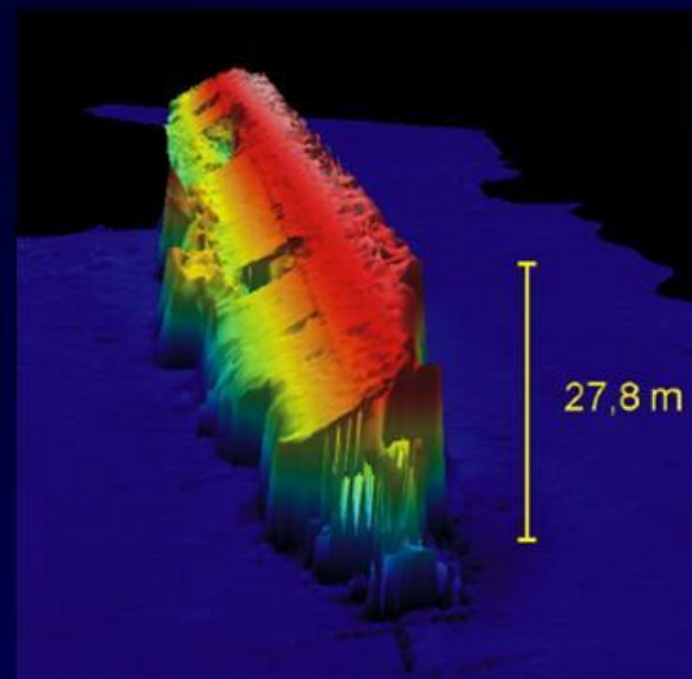
Dane pomiarowe i opracowanie: dZH MW, 2006

Grządziel A. i inni, materiały konferencji NAVSUP 2006

Numeryczny model dna z danych MBES

Możliwość określenia wymiarów badanego obiektu

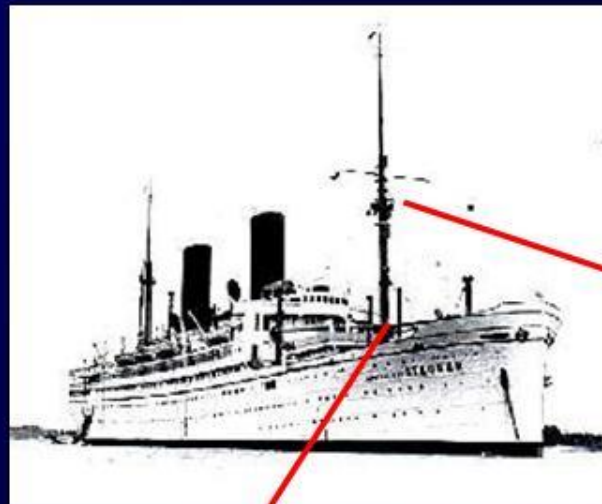

- długość wraku - około 260 m,
- wrak jest przechylony na prawą burtę,
- szerokość – około 35 m,
- głębokość minimalna nad wrakiem 60 m,
- głębokość otoczenia wynosi 87 m.

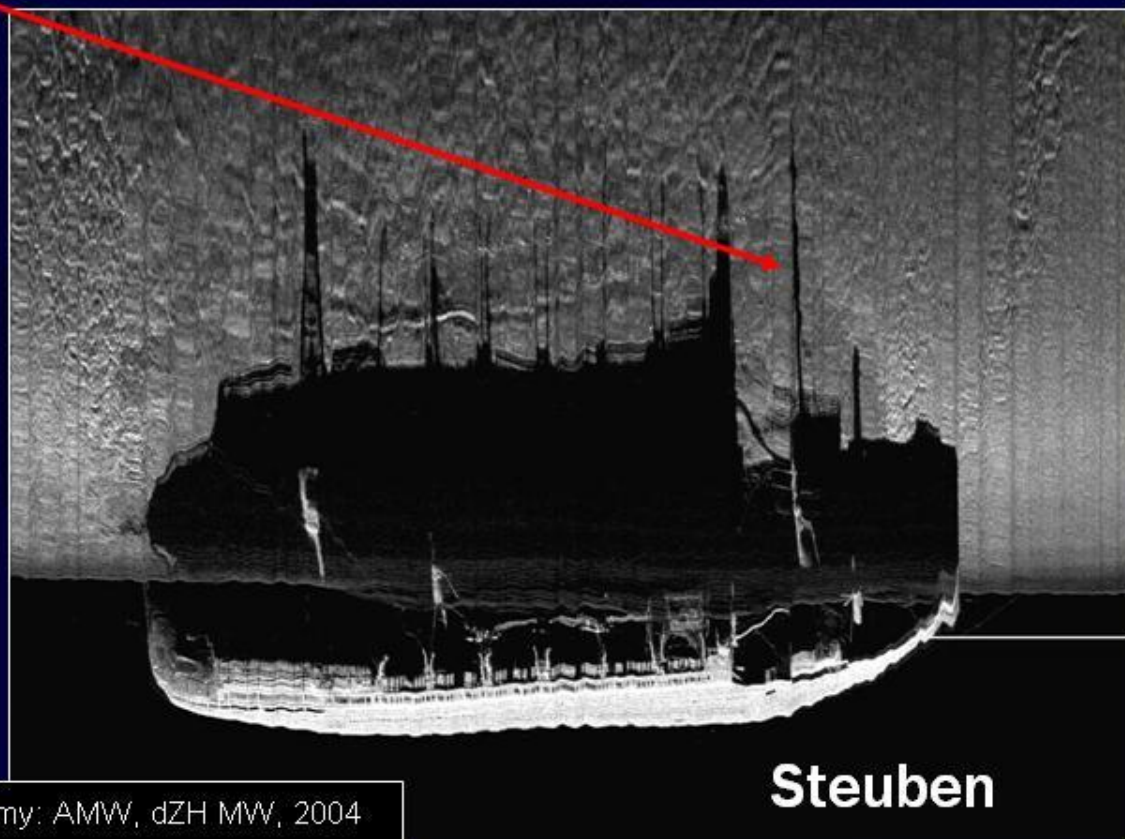
Dane pomiarowe i opracowanie: dZH MW, 2006

Grządziel A. i inni, materiały konferencji NAVSUP 2006

Opracowanie danych z sonogramów

Możliwość prowadzenia wstępnej identyfikacji na podstawie kształtu i wielkości cienia hydroakustycznego oraz „oświetlonego” obiektu.

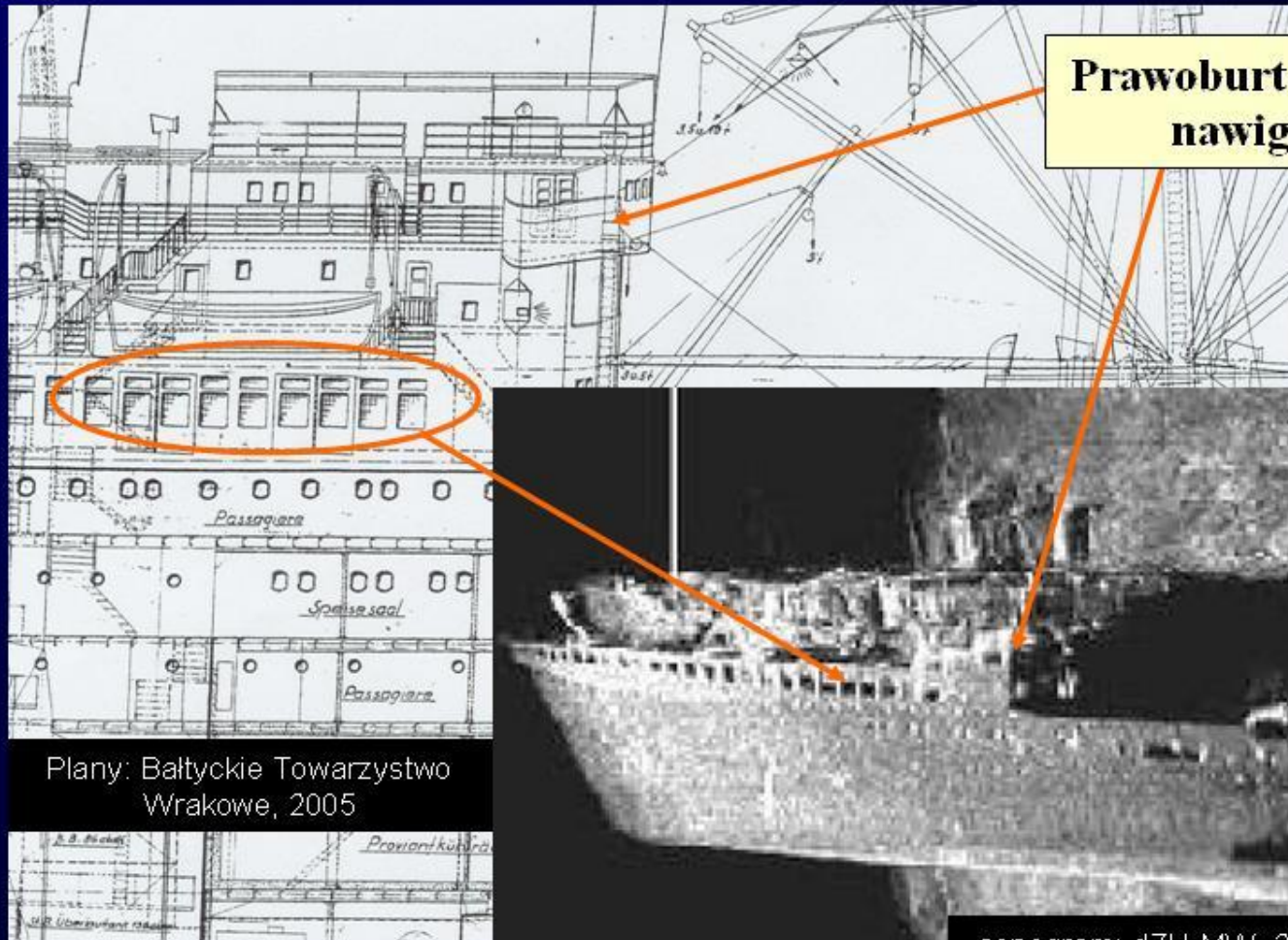

sonogramy: AMW, dZH MW, 2004

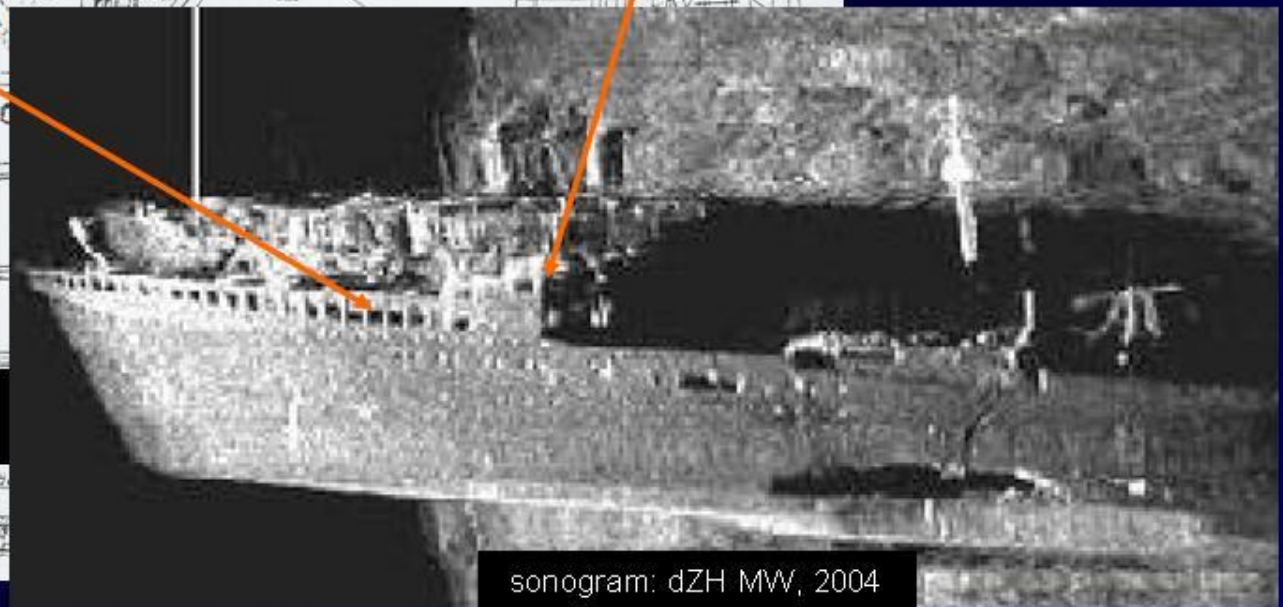
Pomiary: ORP Arctowski

Opracowanie danych z sonogramów

**Prawoburtowe światło
nawigacyjne**

Plany: Bałtyckie Towarzystwo
Wrakowe, 2005

sonogram: dZH MW, 2004

Pomiary: ORP Arctowski

**Możliwość przeprowadzenia identyfikacji
badanego obiektu**

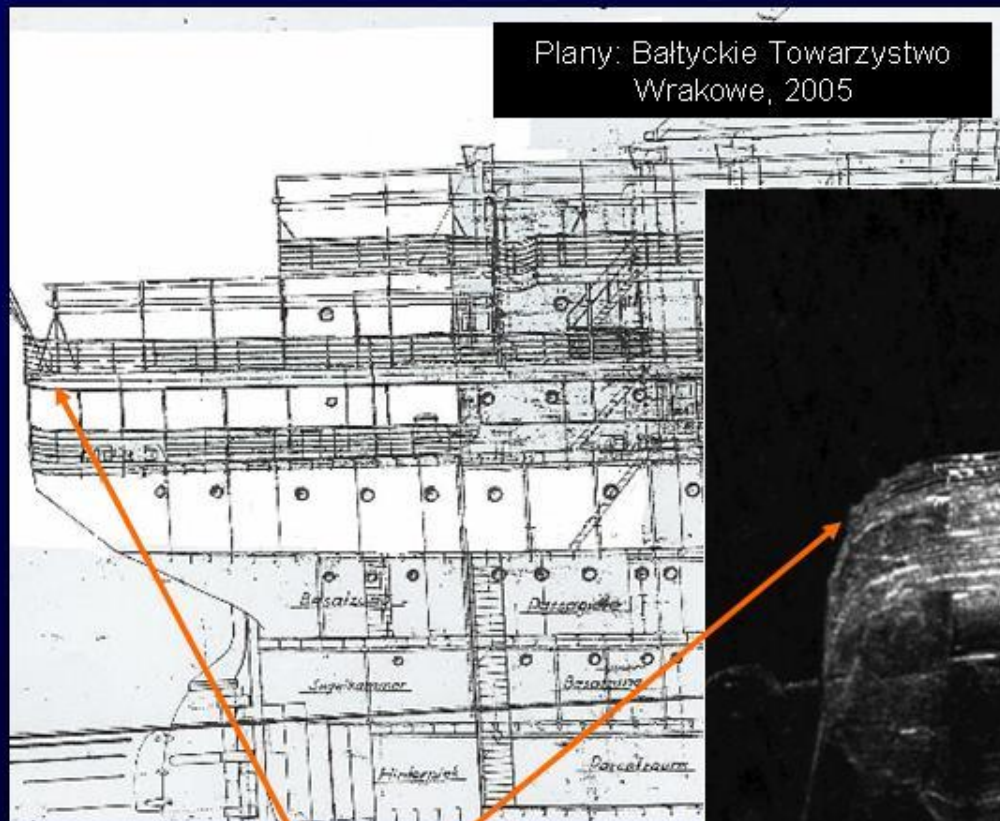
Steuben

Opracowanie danych z sonogramów

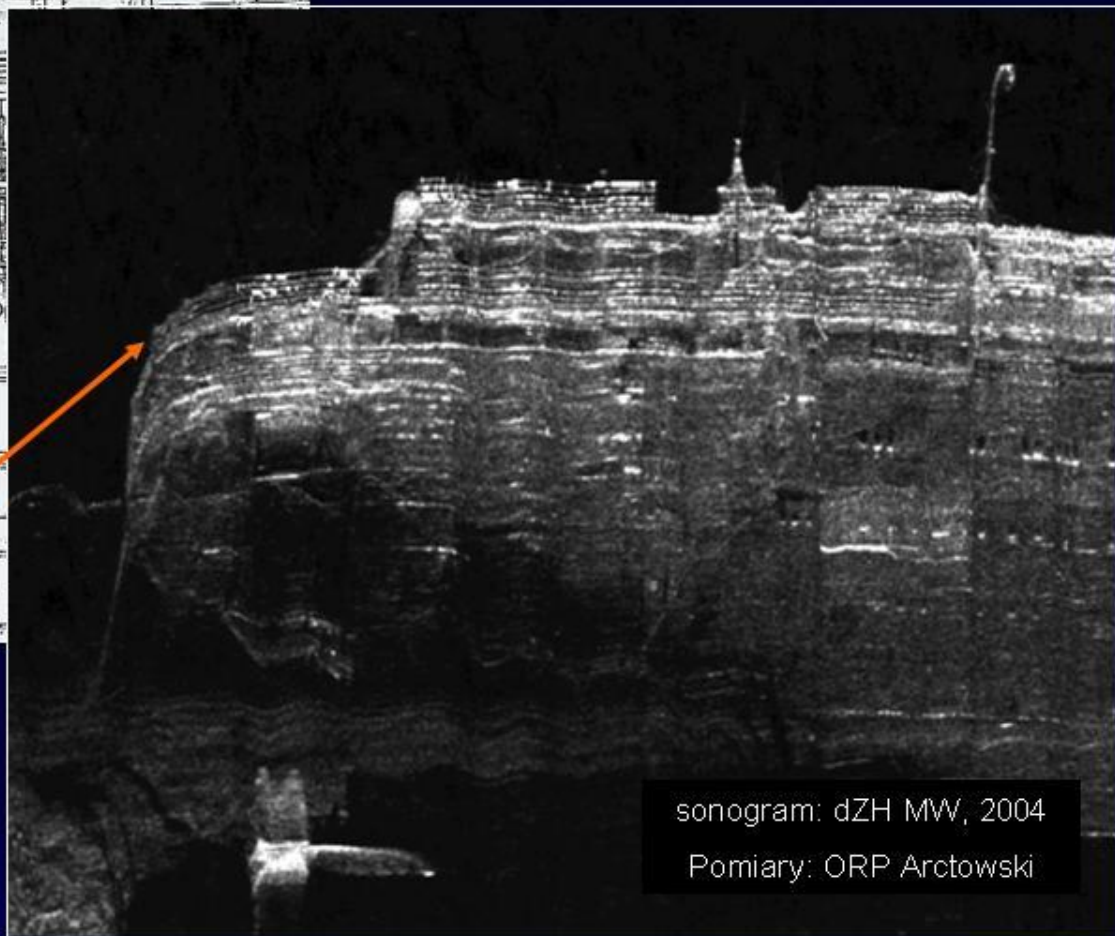
Plany: Bałtyckie Towarzystwo
Wrakowe, 2005

Możliwość przeprowadzenia identyfikacji
badanego obiektu

Steuben

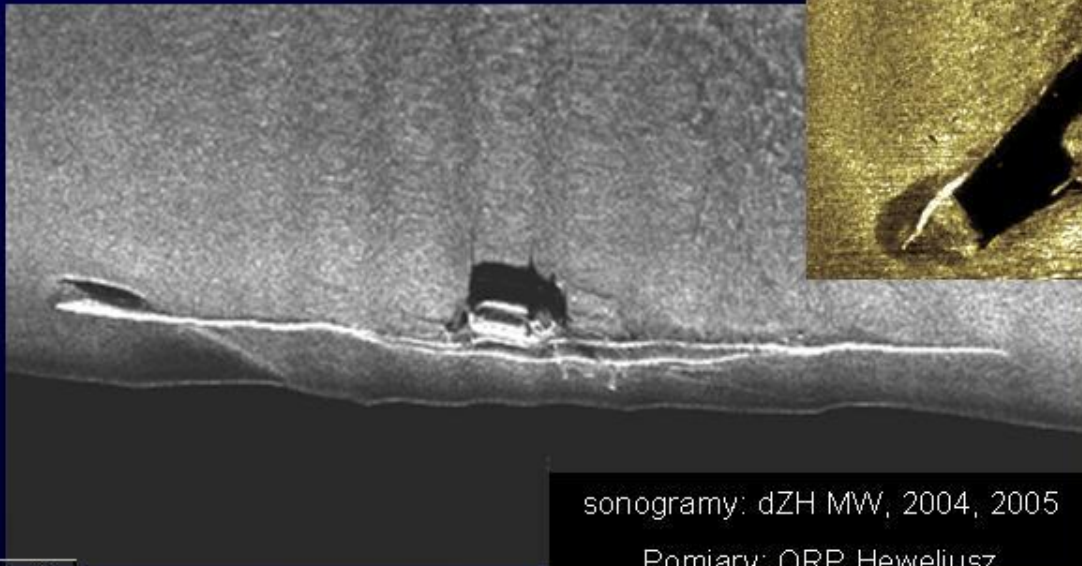
**Rufa z
widocznymi
relingami**

sonogram: dZH MW, 2004

Pomiary: ORP Arctowski

Przykłady zobrazowań sonarowych

sonogramy: dZH MW, 2004, 2005

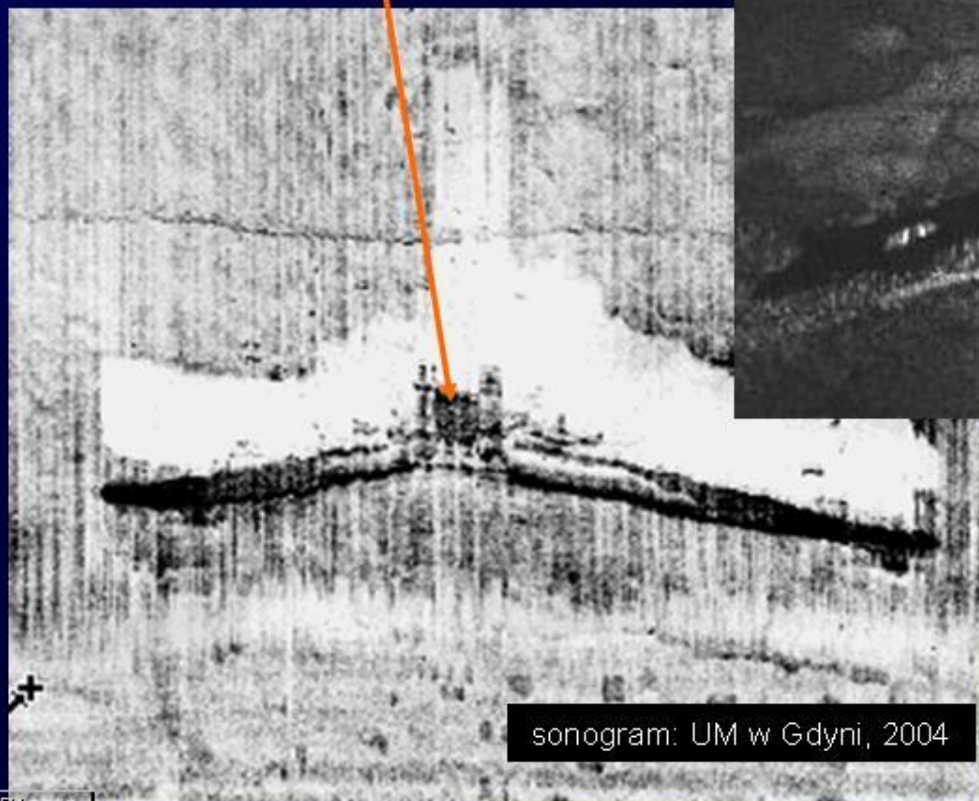
Pomiary: ORP Heweliusz

U-boot (głębokość 49m)

Przykłady zobrazowań sonarowych

Miejsce przelamania
kadłuba w wyniku
wybuchu miny

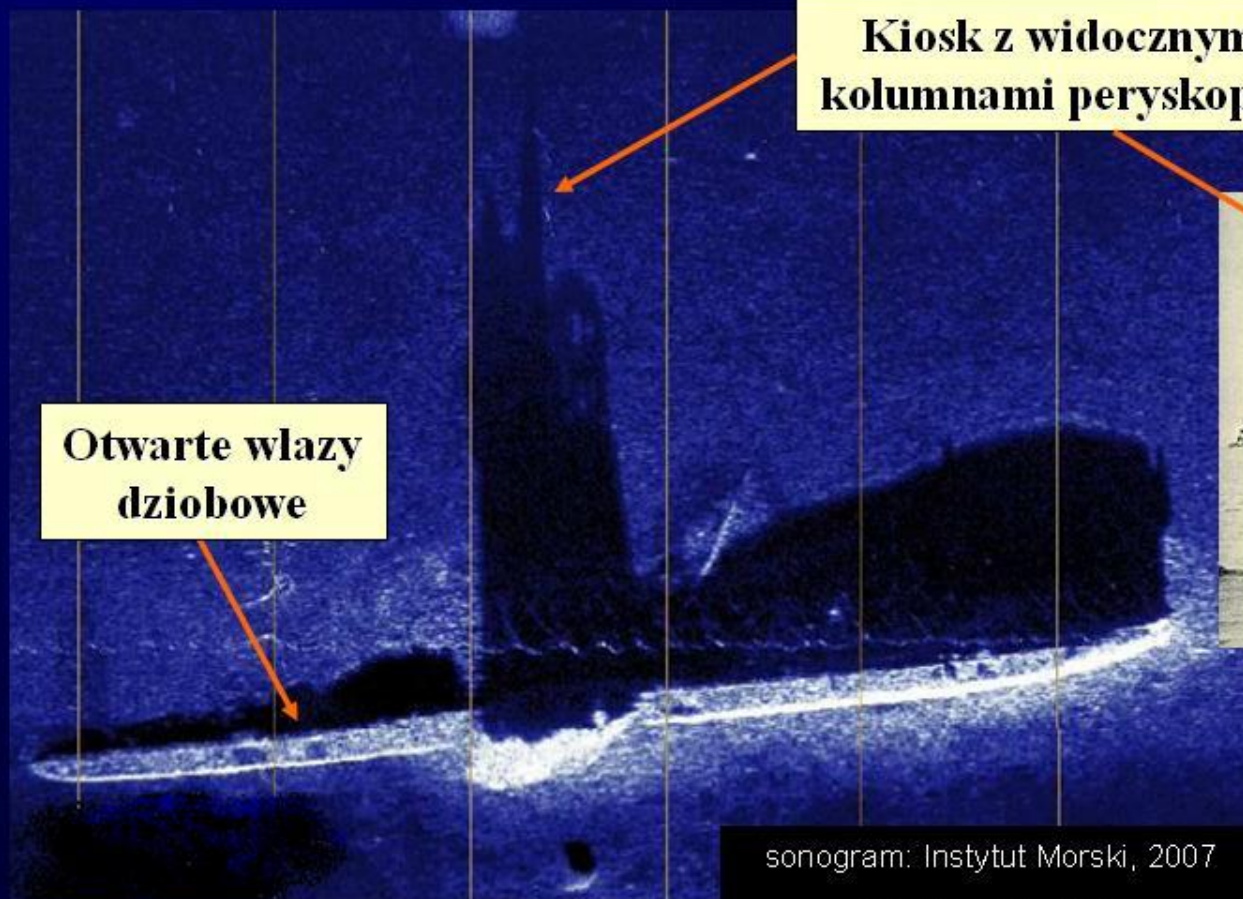
Dziobowe stery
zanurzenia

Kiosk z wysuniętymi
peryskopami (bojowym
i wachtowym)

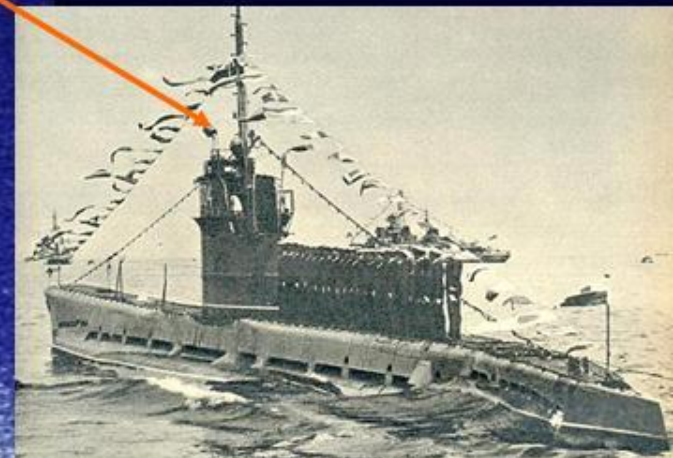
U-boot (głębokość 67m)

Przykłady zobrazowań sonarowych

sonogram: Instytut Morski, 2007

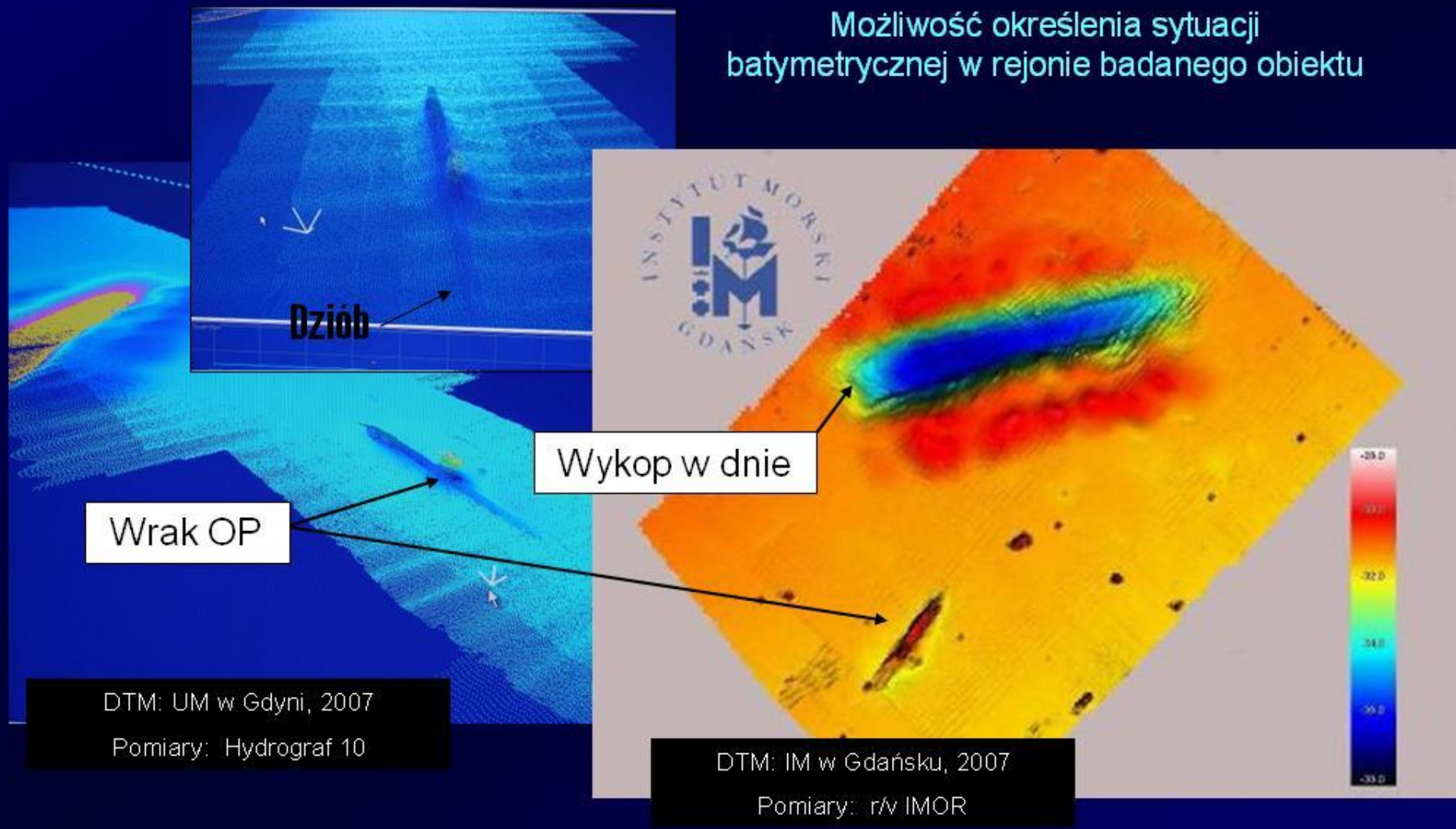
Pomiary: r/v IMOR

Kadłub wraku w części dziobowej prawie całkowicie zasypyany osadami dennymi i piaskiem

Numeryczny model dna z danych MBES

Możliwość określenia sytuacji
batymetrycznej w rejonie badanego obiektu

DTM: UM w Gdyni, 2007

Pomiary: Hydrograf 10

DTM: IM w Gdańsku, 2007

Pomiary: r/v IMOR

Przykłady zobrazowań sonarowych

Obraz sonarowy torpedy

Zatoka Gdańska, głębokość 17 m.

sonogram: AMW, 2004

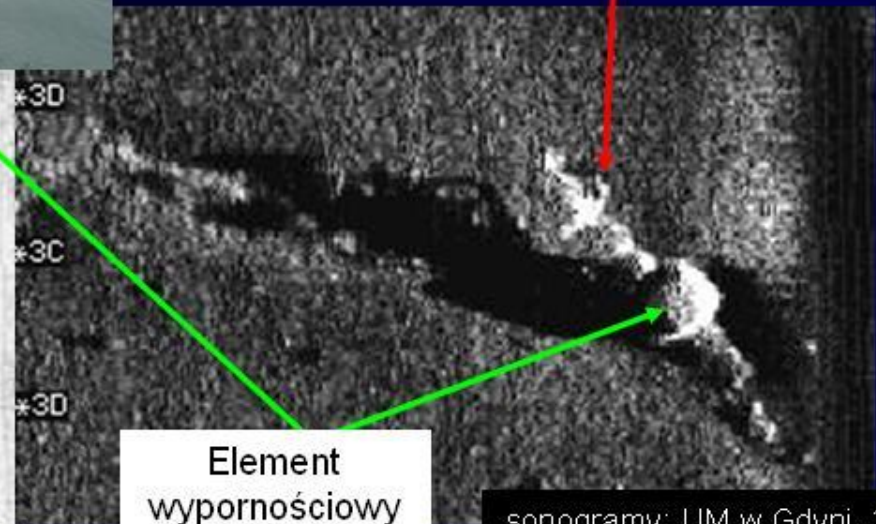
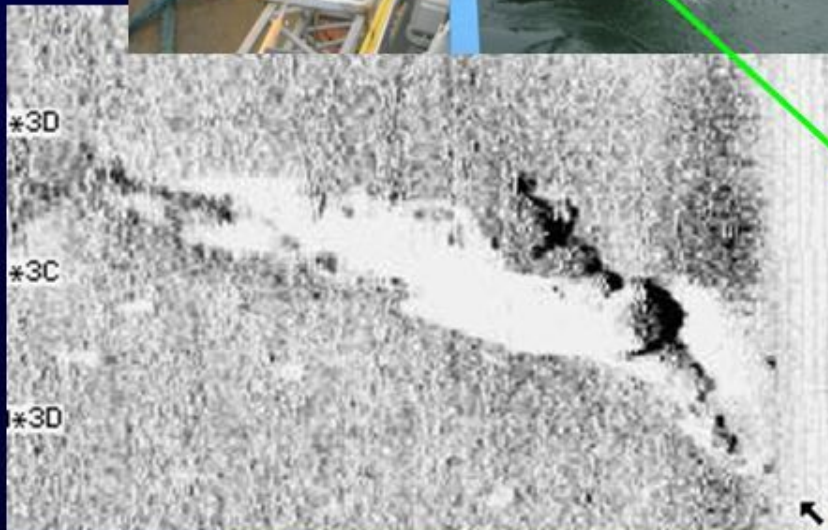
**Torpeda na dnie i po
wydobyciu**

Przykłady zobrazowań sonarowych

Możliwość określenia rodzaju odnalezionego obiektu podwodnego

Galeryjka ze światłem nawigacyjnym

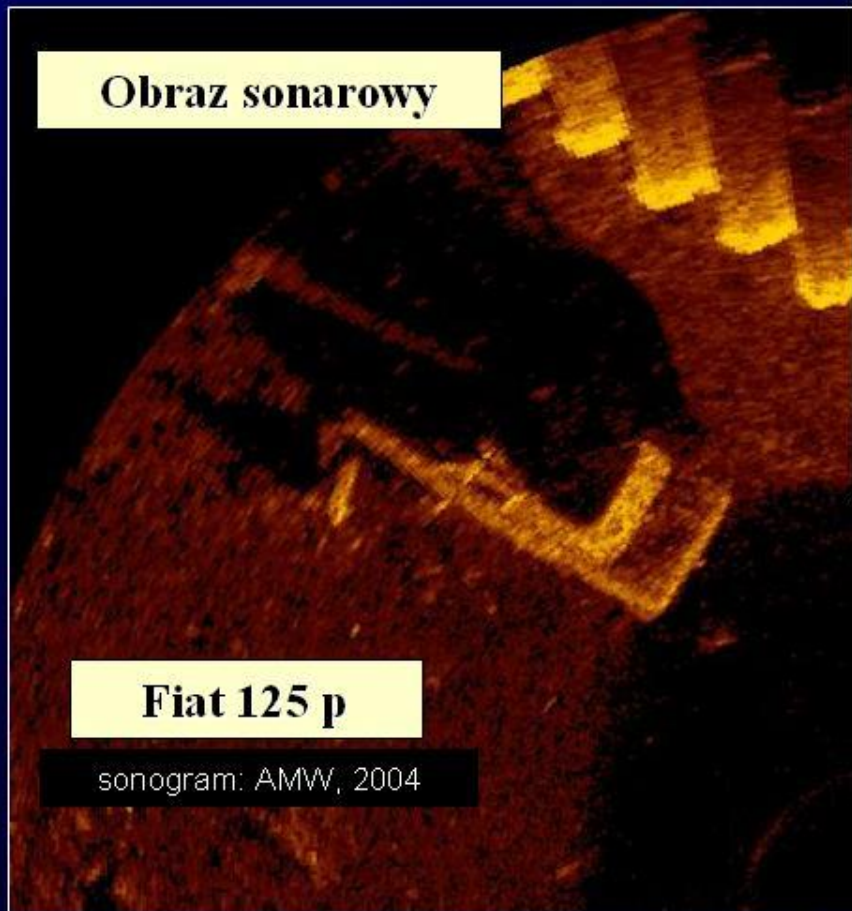

Element wypornościowy pławy

sonogramy: UM w Gdyni, 2005

Przykłady zobrazowań sonarowych i MBES

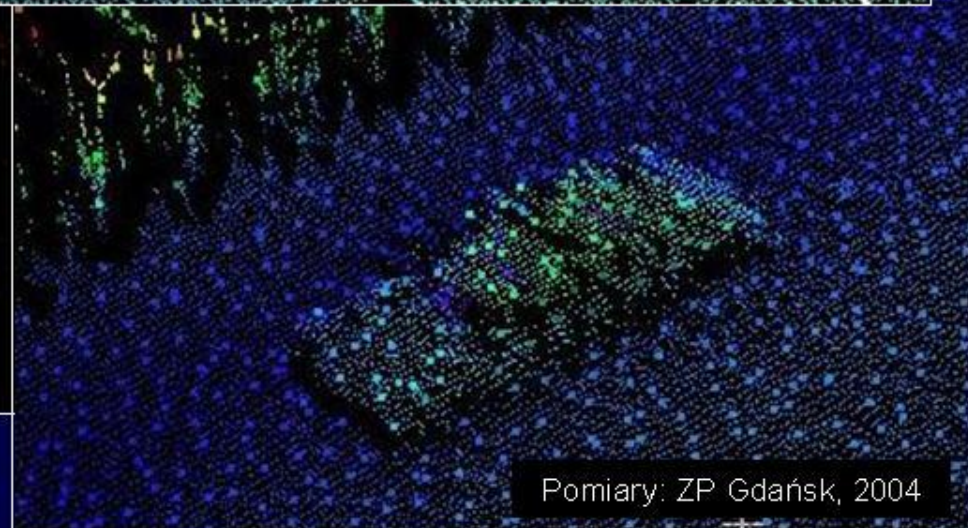
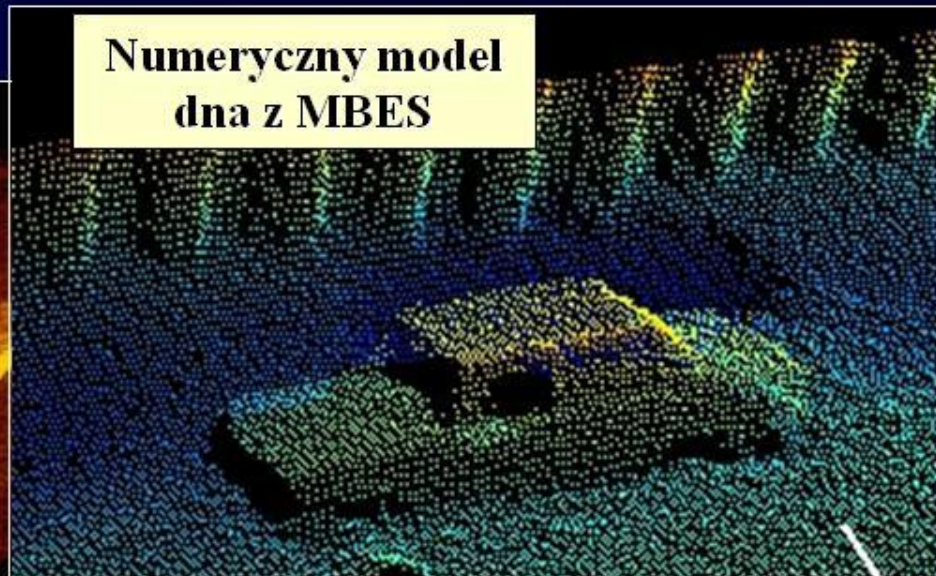
Obraz sonarowy

Fiat 125 p

sonogram: AMW, 2004

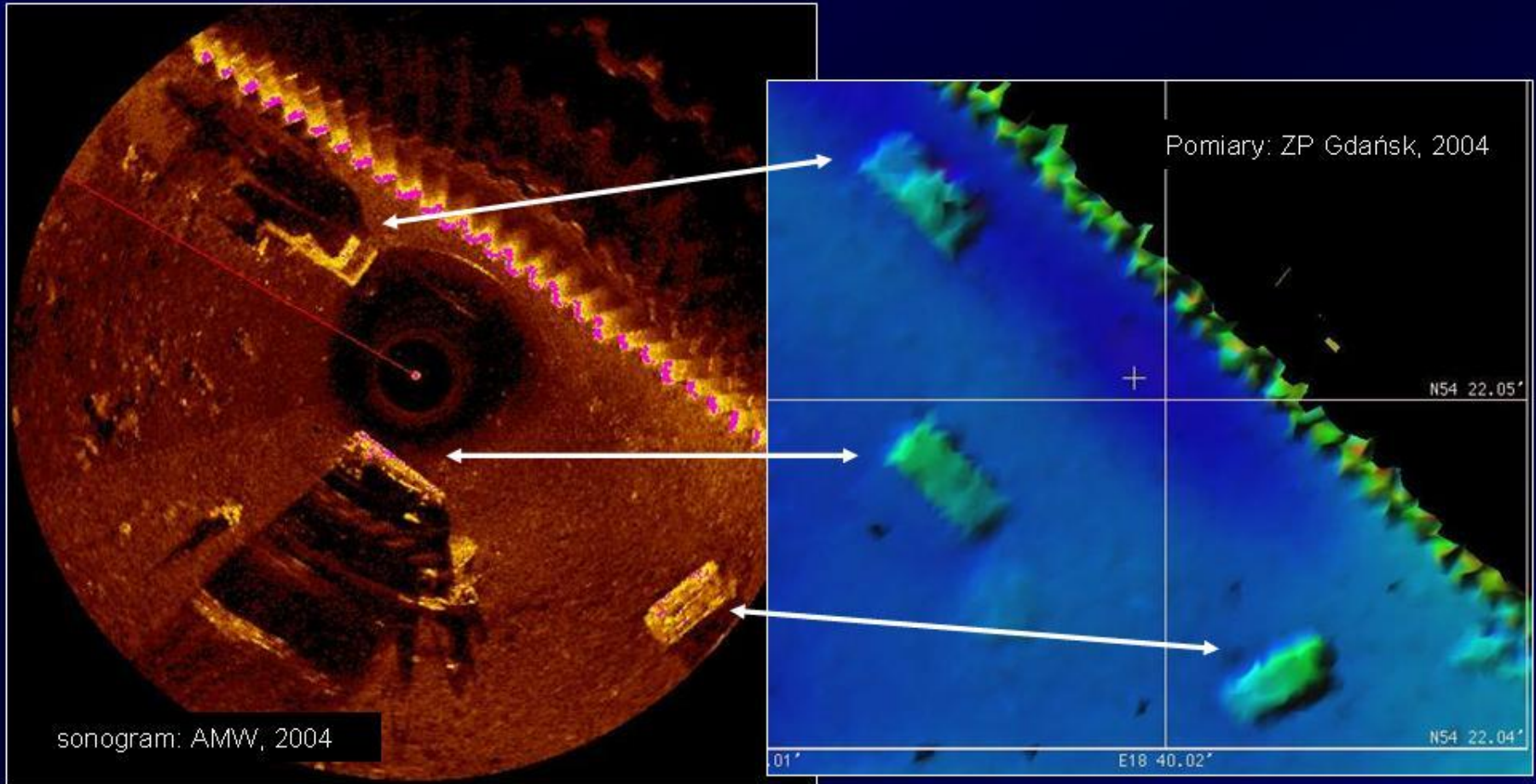
Numeryczny model dna z MBES

Pomiary: ZP Gdańsk, 2004

Możliwość odzyskania obiektu podwodnego w warunkach zerowej widzialności

Zatopione samochody

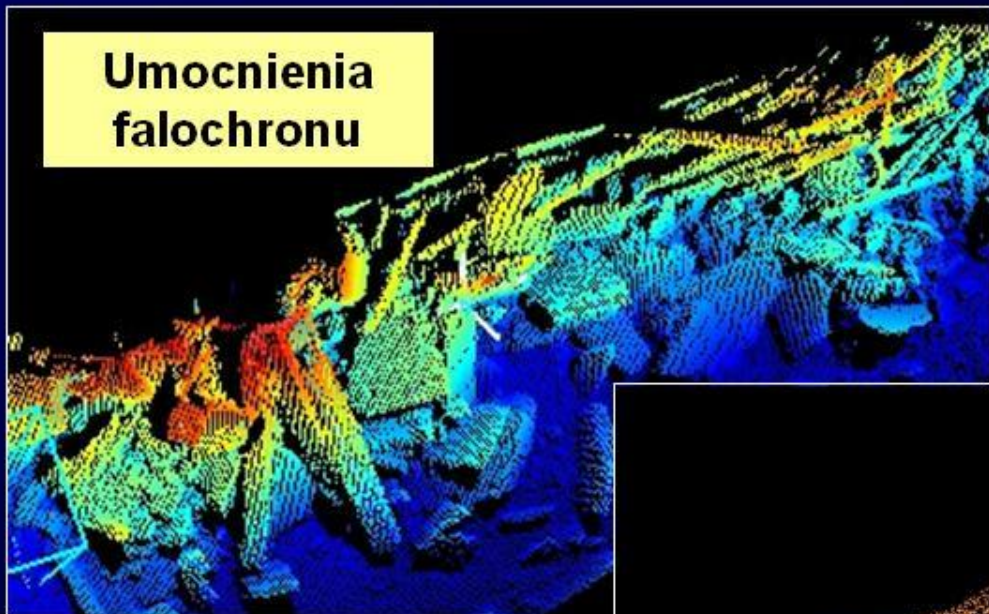
Obraz sonarowy

Dane z echosondy
wielowiązkowej

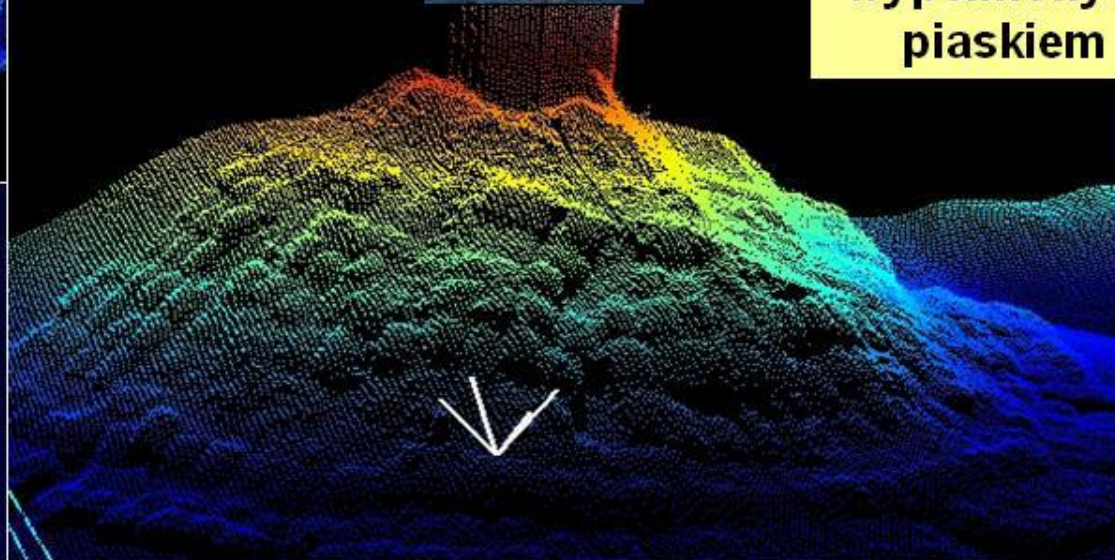
Zatopione elementy konstrukcji hydrotechnicznych

Wejście główne do portu Gdynia

Umocnienia falochronu

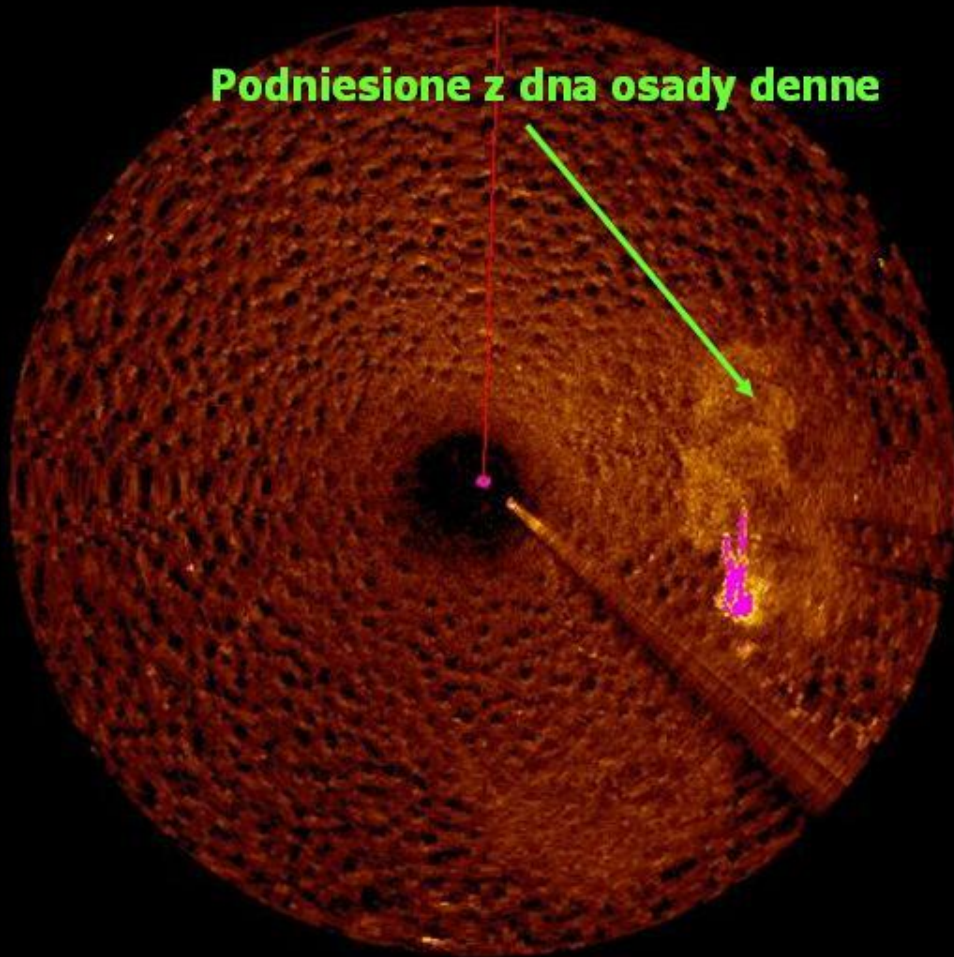

Umocnienia z worków wypełnionych piaskiem

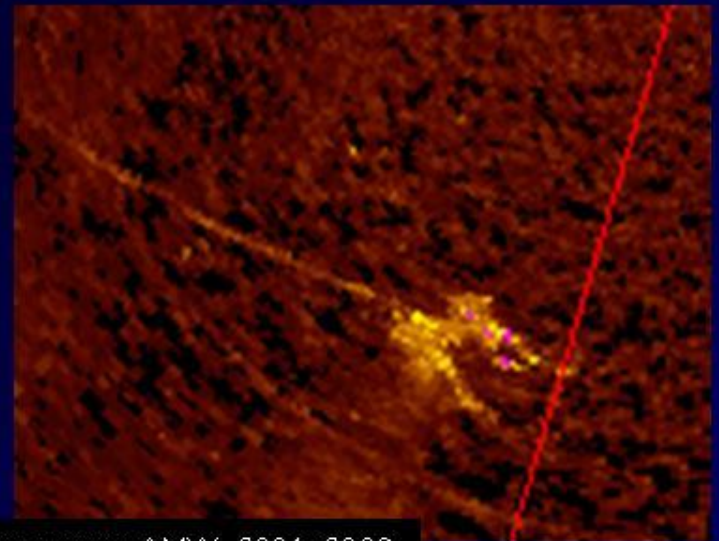

Przykłady zobrazowań sonarowych

Podniesione z dna osady denne

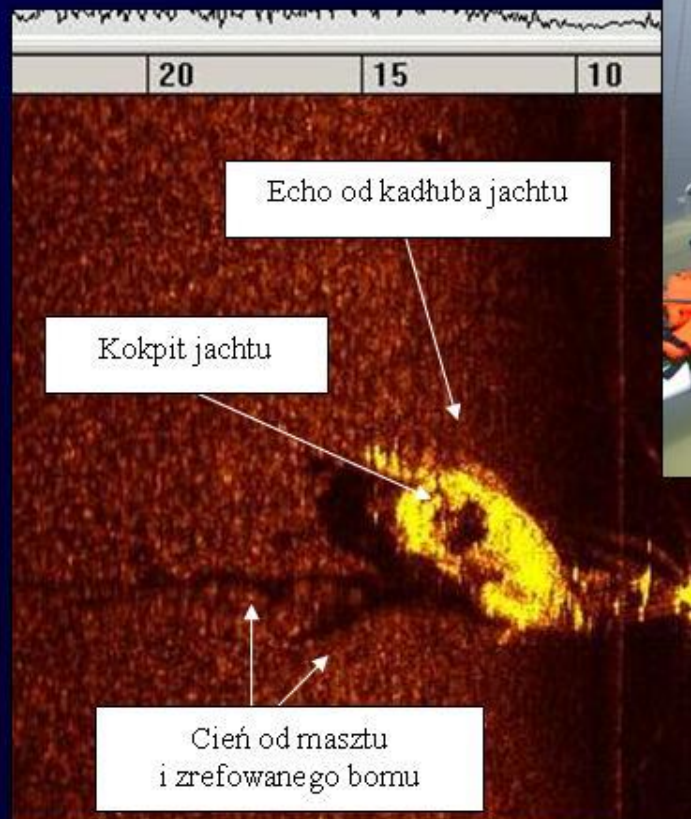
Możliwość odszukania obiektu podwodnego w warunkach zerowej widzialności w rejonie dna oraz naprowadzenia nurka na cel z wykorzystaniem systemu łączności podwodnej

sonogramy: AMW, 2004, 2006

Przykłady zobrazowań sonarowych

Możliwość odzyskania obiektu podwodnego
na znacznych obszarach dna

**Materiały z akcji
poszukiwawczej
„Biały szkwat”**

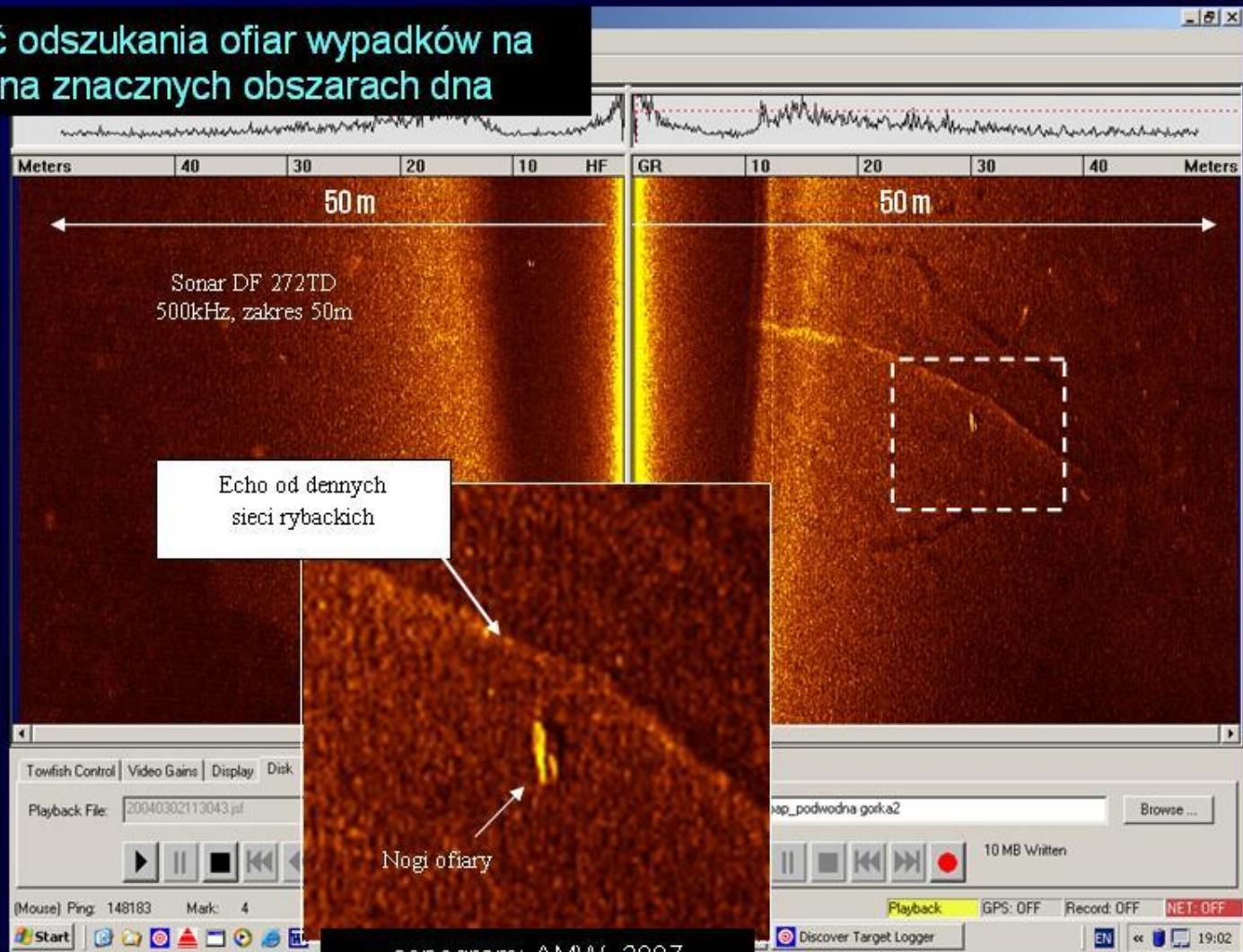
sonogram: AMW, 2007

Przykłady zobrazowań sonarowych

Możliwość odszukania ofiar wypadków na wodzie na znacznych obszarach dna

Szerokość pasa przeszukania (przejście jednokrotne) $2 \times 50\text{m}$

Materiały z akcji poszukiwawczej „Biały szkwał”

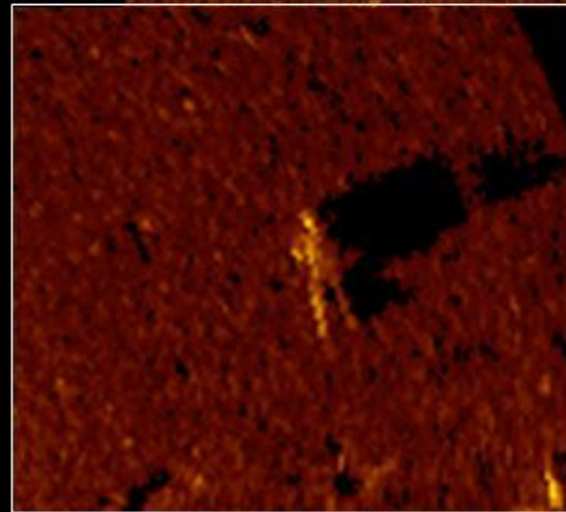
sonogram: AMW, 2007

Przykłady zobrazowań sonarowych

Możliwość odzyskania
ofiary wypadków na
wodzie na znacznych
obszarach dna

**Materiały z akcji
poszukiwawczej
„Biały szkwał”**

Sonar MS-1000
675kHz, zakres 15m

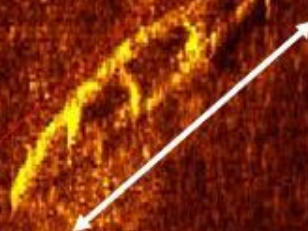

sonogram: MW, SPPSP Bydgoszcz, 2007

Przykłady zobrazowań sonarowych

sonogram: AMW, 2006

Zatopiony kajak 2-osobowy

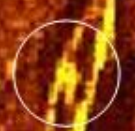
Slant Range:
Navigation Lon:
Navigation Lat:
Heading:
Ping Number:

Measurements	
X Distance:	3.49 Meters
Y Distance:	3.17 Meters
Total Distance:	4.72 Meters
Length:	4.72 Meters
Width:	0.00 Meters

Możliwość odszukania na dnie małych środków pływających i określenie ich wymiarów

sonogram: AMW, 2007

Zatopiony kajak 1-osobowy

Zdjęcie WOPR Mikołajki

Przykłady zobrazowań sonarowych

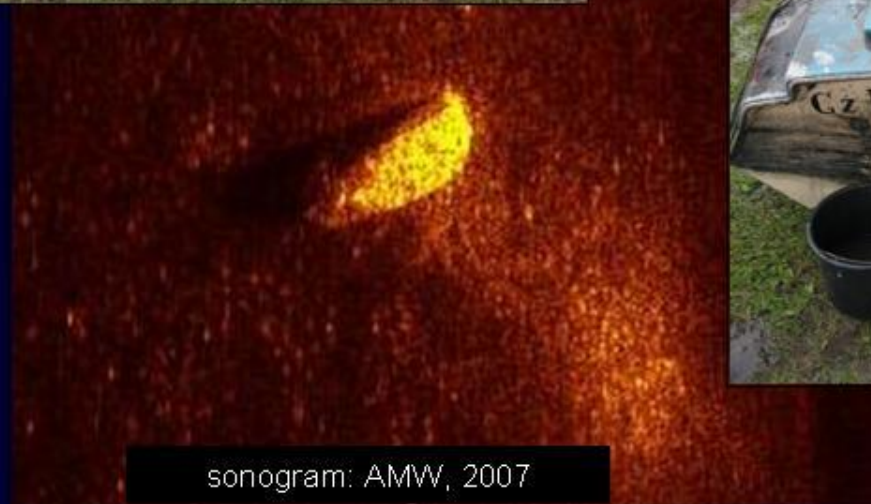
Odnaleziona po
23 latach od
momentu
zatonięcia

10

Możliwość odszukania
na dnie małych
środków pływających

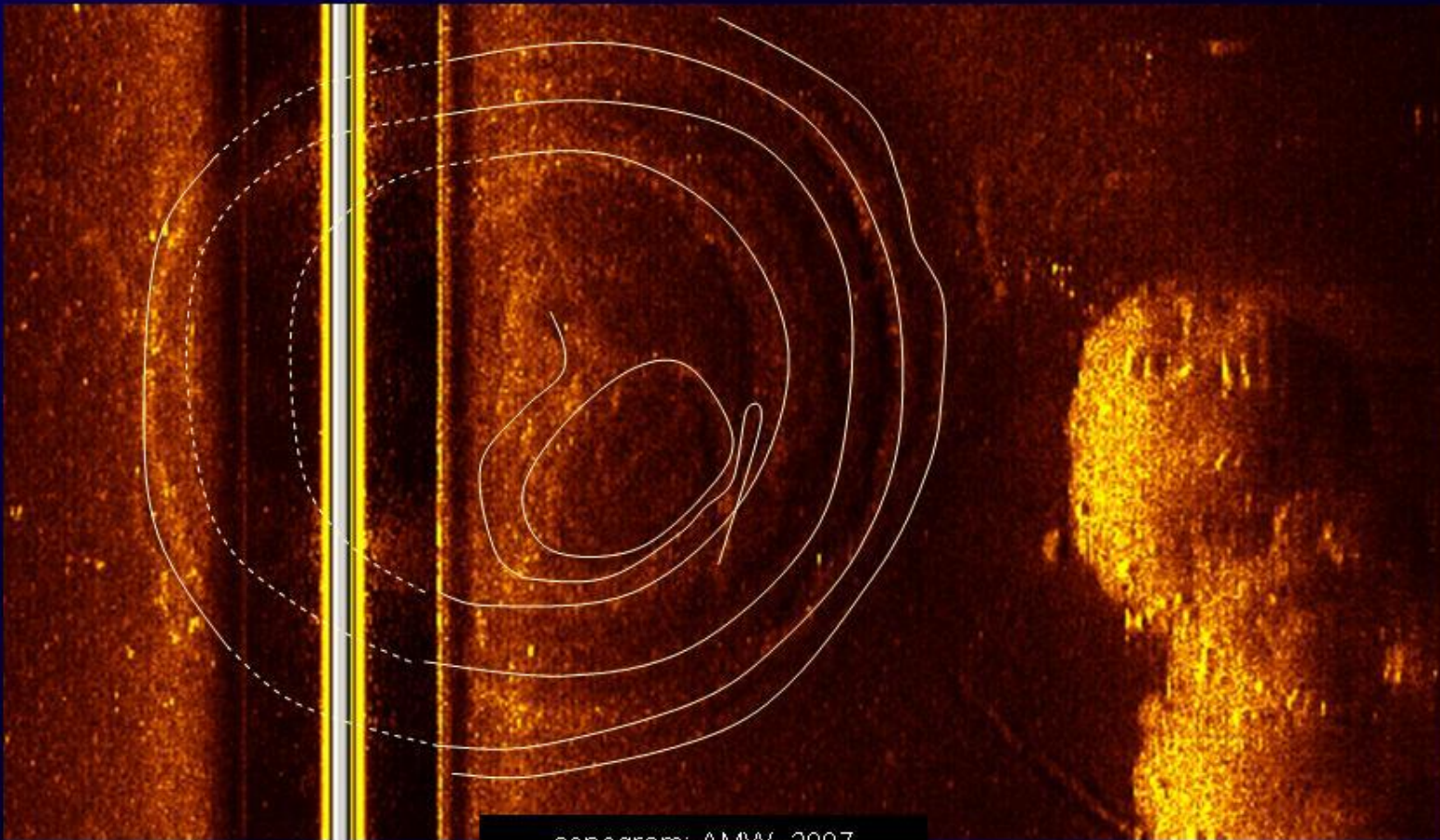

sonogram: AMW, 2007

Zdjęcia WOPR Mikołajki

Przykłady zobrazowań sonarowych

Możliwość odtworzenia trasy przemieszczania się nurka na podstawie śladów pozostawionych na mulistym dnie

sonogram: AMW, 2007

Użycie kamery hydroakustycznej

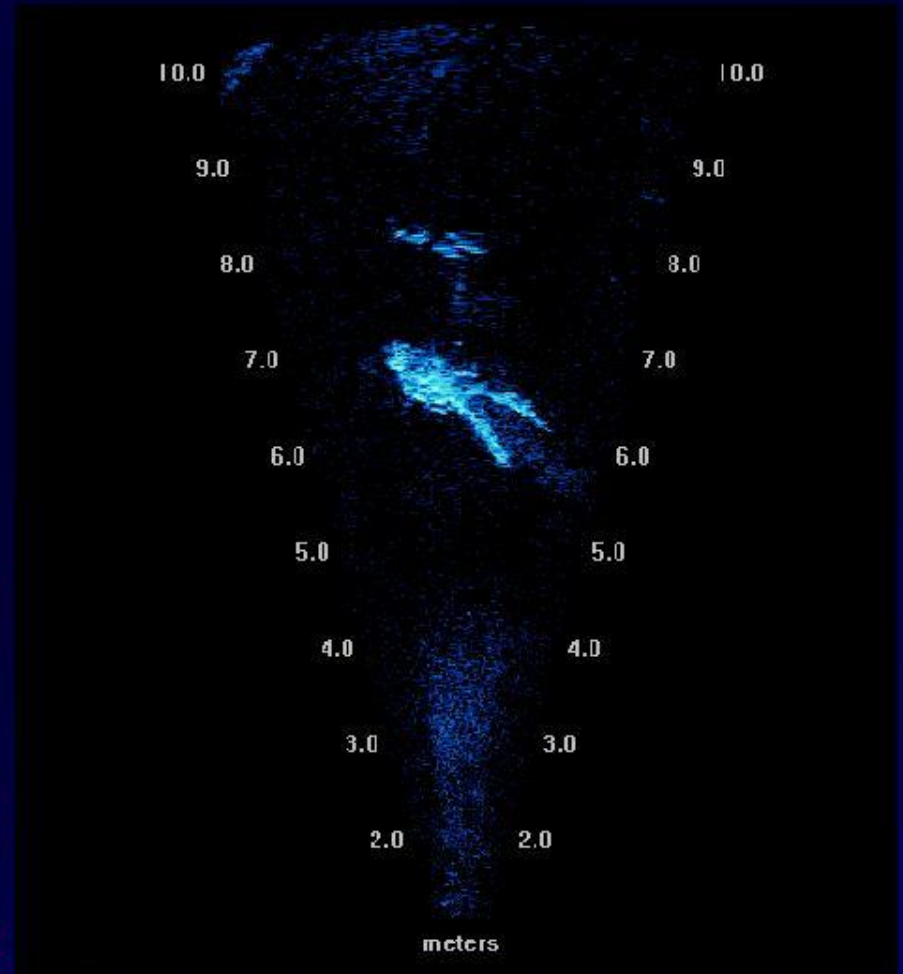
Możliwość prowadzenia obserwacji działań nurków

Widoczne bąble powietrza

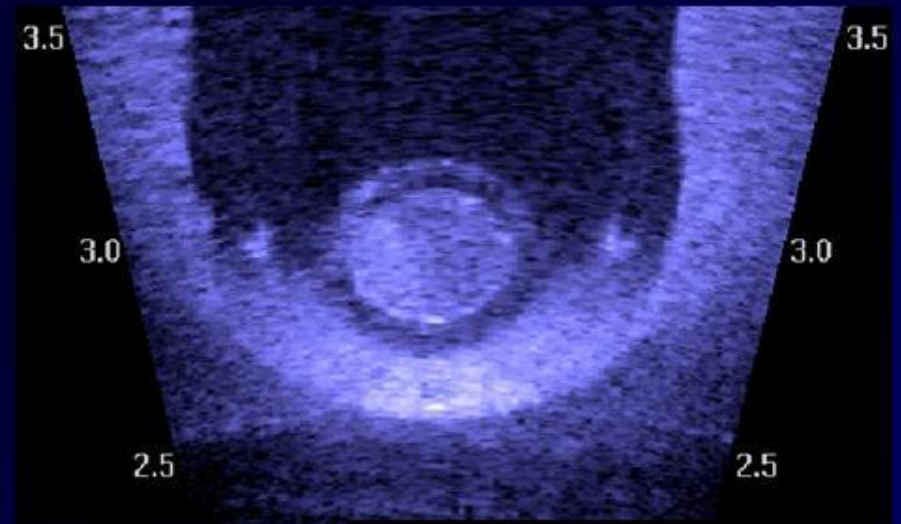
Widoczna praca płetw

Para płynących nurków

Użycie kamery hydroakustycznej

Możliwość prowadzenia poszukiwań bezpośrednio przez nurka z wykorzystaniem systemu nagłownego

material: SoundMetrics Corp 2005

Obserwacja miny dennej

Dziękuję za uwagę

Dariusz GRABIEC

E-mail: d.grabiec@amw.gdynia.pl

